

Baki Köse

**TÜRK CEZA HUKUKUNDA
ÇALIŞMA HÜRRİYETİNİN İHLALİ
(TCK m. 117)**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1
I. Çalışma Hakkı ve Hürriyetinin Ceza Normlarıyla Korunması.....	5
A. Çalışma Hakkı ve Hürriyeti Kavramları	7
1. Uluslararası Düzenlemeler	10
a. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Belgeleri	11
aa. ILO Anayasası.....	11
bb. ILO'nun Amaç ve Hedeflerine İlişkin Beyanname	12
cc. Zorla Çalıştırmaya İlişkin Sözleşme.....	12
dd. İş Teftiği Sözleşmesi.....	14
ee. Örgütlenme Hürriyeti ve Örgütlenme Hakkının Korunması Sözleşmesi	14
ff. Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi.....	15
gg. Eşit Ücret Sözleşmesi	16
hh. Zorla Çalıştırmanın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi	16
ii. İstihdam ve Meslek Bakımından Ayrımcılığa İlişkin Sözleşme	17
jj. İstihdam Politikası Sözleşmesi	17
kk. İstihdama Kabulde Asgari Yaşa İlişkin Sözleşme.....	18
ll. Kamu Hizmetinde Çalışma İlişkilerine İlişkin Sözleşme	19
mm. İş Sağlığı ve Güvenliği Sözleşmesi	20
nn. Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Yasaklanmasına İlişkin Sözleşme	21

oo.	İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi	22
pp.	ILO Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Beyannamesi	22
b.	Birleşmiş Milletler Belgeleri.....	23
aa.	İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi.....	23
bb.	İnsan Ticaretinin ve İnsanların Fuhuş Yoluyla Sömürülmesinin Önlenmesi Sözleşmesi.....	23
cc.	Kölelige İlişkin Sözleşme.....	24
dd.	Kölelik, Köle Ticareti, Kölelige Benzer Uygulama ve Geleneklerin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Ek Sözleşme	24
ee.	Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme.....	25
ff.	Toplumsal İlerleme ve Kalkınma Beyannamesi.....	27
gg.	Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme	27
hh.	Diğer Belgeler	29
c.	Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği Belgeleri.....	30
aa.	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	30
bb.	Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı	32
cc.	Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı.....	33
2.	Türk Hukukundaki Anayasal Düzenlemeler.....	34
a.	1961 Anayasası.....	35
b.	1982 Anayasası.....	37
B.	Çalışma Ceza Hukuku Kavramı	40
1.	Tarihi Gelişim	47
2.	Türk Ceza Hukukundaki Düzenlemeler.....	50
a.	765 sayılı TCK	51
b.	5237 sayılı TCK.....	56

---

c.	765 sayılı TCK m. 201 ile 5237 sayılı TCK m. 117 Karşılaştırması	58
II.	5237 sayılı TCK m. 117'de Düzenlenen Suçlar.....	63
A.	Çalışma Hürriyetini İhlal Suçu (TCK m. 117/1).....	64
1.	Korunan Hukuki Yarar	64
2.	Fail ve Mağdur	66
3.	Suçun Konusu.....	71
4.	Maddi Unsur	72
5.	Hukuka Aykırılık Unsuru	88
6.	Manevi Unsur	91
7.	Özel Görünüş Biçimleri.....	93
a.	Teşebbüş.....	93
b.	İştirak	95
c.	İçtima	95
8.	Yaptırım ve Usul Kuralları	101
a.	Yaptırım.....	101
b.	Usul Kuralları	102
B.	İşgücü Sömürüsü Suçu (TCK m. 117/2)	103
1.	Korunan Hukuki Yarar	103
2.	Fail ve Mağdur	106
3.	Suçun Konusu.....	110
4.	Maddi Unsur	110
5.	Hukuka Aykırılık Unsuru	119
6.	Manevi Unsur	121
7.	Özel Görünüş Biçimleri.....	122
a.	Teşebbüş.....	122
b.	İştirak	124
c.	İçtima	125
8.	Yaptırım ve Usul Kuralları	129
a.	Yaptırım.....	129
b.	Usul Kuralları	129

C. İşgücü Sömürüsü için Tedarik, Sevk veya Nakletme Suçu (TCK m. 117/3)	129
1. Korunan Hukuki Yarar	130
2. Fail ve Mağdur	130
3. Suçun Konusu.....	131
4. Maddi Unsur	131
5. Hukuka Aykırılık Unsuru	132
6. Manevi Unsur	133
7. Özel Görünüş Biçimleri.....	134
a. Teşebbüş.....	134
b. İştirak	136
c. İctima	136
8. Yaptırım ve Usul Kuralları	143
a. Yaptırım.....	143
b. Usul Kuralları	143
D. Anlaşma Koşullarını Değiştirmeye Zorlama Suçu (TCK m. 117/4)	144
1. Korunan Hukuki Yarar	144
2. Fail ve Mağdur	145
3. Suçun Konusu.....	145
4. Maddi Unsur	146
5. Hukuka Aykırılık Unsuru	148
6. Manevi Unsur	150
7. Özel Görünüş Biçimleri.....	151
a. Teşebbüş.....	151
b. İştirak	151
c. İctima	151
8. Yaptırım ve Usul Kuralları	153
a. Yaptırım.....	153
b. Usul Kuralları	154

E. İşin Devamına Engel Olma Suçu (TCK m. 117/4)	154
1. Korunan Hukuki Yarar	154
2. Fail ve Mağdur	155
3. Suçun Konusu.....	156
4. Maddi Unsur	157
5. Hukuka Aykırılık Unsuru	160
6. Manevi Unsur	161
7. Özel Görünüş Biçimleri.....	162
a. Teşebbüs.....	162
b. İştirak	163
c. İçtima	164
8. Yaptırım ve Usul Kuralları	166
a. Yaptırım.....	166
b. Usul Kuralları	166
F. Ortak Hükümler.....	167
1. Kusurluluğa Etki Eden Nedenler	167
a. Haksız Tahrik	167
b. Hata	168
2. Cezaya Etki Eden Nedenler.....	170
SONUÇ	175
KAYNAKÇA.....	181